

УТВЪРЖДАВАМ:

ВАЛЕНТИН КАРТАЛОВ
ДИРЕКТОР

Със заповед № РД 10-74/11. 10. 2024г.

СЪГЛАСУВАНО СЪС:

СИМО АДАМОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В
ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТУРИЗЪМ „АЛЕКО
КОНСТАНТИНОВ“ – ГР. ПОМОРИЕ**

за учебната 2024-2025 година

Етичният кодекс на училищната общност е изготвен на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, приет е с решение на Общо събрание с протокол №66/10.10.2024 г., и утвърден със Заповед №РД-10- 74/11. 10. 2024г. на директора

СЪДЪРЖАНИЕ:

ГЛАВА I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

ГЛАВА II. ЦЕННОСТИ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

РАЗДЕЛ I. Ученици

РАЗДЕЛ II. Учители и служители

РАЗДЕЛ III. Родители

ГЛАВА III. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В УЧИЛИЩЕ И ИЗВЪН НЕГО

РАЗДЕЛ I. Лично поведение

РАЗДЕЛ II. Професионална поведение

РАЗДЕЛ III. Конфликт на интереси

ГЛАВА IV. ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

РАЗДЕЛ I. Наблюдаване, установяване и докладване на нарушения в етичния кодекс

РАЗДЕЛ II. Комисия по етика

V. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ВЪВЕДЕНИЕ:

Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Поморие е училище с дългогодишна история, което се стреми да гради обществен авторитет с всеки свой випуск от успешно завършващи ученици. Като образователна институция училището има за цел да предоставя на своите възпитаници високо качество на обучение в условията на оптимална, развиваща среда. Определящ фактор за постигане на тази цел е формирането на една активна, обединена училищна общност, споделяща единни принципи и ценности.

Училището е успешно само при наличието на ясно дефинирани правила за поведение и взаимодействие между отделните негови членове. Тези правила се основават на високо ниво на сътрудничество, взаимно уважение и зачитане на индивидуалните различия. Грижата за другия и общността като цяло, съчетани с образователни интереси и стремеж към постижения могат да дадат този облик на едно съвременно училище, към който всички ние се стремим.

Настоящият Етичен кодекс формулира ценностите и задава правилата за взаимодействие и общуване, споделяни от училищната общност в Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Поморие.

ГЛАВА I: ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Членовете на училищната общност в Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“, гр. Поморие – ученици, учители, служители и родители имат право на училище, в което безопасността и сигурността са най-важни.

Чл. 2. Всеки член на общността е отговорен да съдейства и спомага за създаването на благоприятна и окуражаваща среда за пълноценно учене и личностно развитие.

Чл. 3. Основна *цел* на настоящият Етичен кодекс е да формулира принципи и ценности, които да обединят общността на едно демократично училище. Неговото *предназначение* е да формира култура на общуване споделяна от всички нейни членове.

Чл. 4. Участниците в училищната общност приемат и се стремят към следните общи ценности:

- Толерантност и разбиране;
- Доверие и състрадание;
- Уважение и грижа;
- Отговорност и лоялност;
- Вежливост и коректност;
- Честност и справедливост;

Чл. 5. В своите дейности и взаимоотношения, участниците в училищната общност се ръководят от следните общи принципи:

- Всеки човек има уникална стойност, която трябва да бъде уважавана и зачитана;
- Всеки има право на свобода на словото и убежденията, доколкото това не нарушава същото право у другите;
- Всеки има право на себerealизация, доколкото това не нарушава същото право у другите;

- Всеки има право да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на интересите на общността;
- Всички членове на общността спазват върховенството на закона и създадените от самата нея правила.

ГЛАВА II. ЦЕННОСТИ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

РАЗДЕЛ I. Ученици

Чл. 6. Училищната общност в Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Поморие споделя и работи за спазване на убеждението, че:

- На всеки ученик е гарантирано правото на:
  - свобода на изразяване на мнение;
  - свобода на мисълта, съвестта и религия при спазване законите на страната;
  - формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;
- Всеки ученик има право на закрила срещу нарушаващи неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
- Всеки ученик има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
- Всеки ученик и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
- Всеки ученик, попаднал в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 7. От учениците в Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Поморие се очаква да спазват следните норми на етично поведение:

- 1) Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.
- 2) Да познават и спазват приетите правила и реда в училище
- 3) Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.
- 4) Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители и родители.
- 5) Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.
- 6) Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.
- 7) Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението.
- 8) Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват,

съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.

9) Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.

10) Да търсят решение на проблемите като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство.

11) Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите.

12) Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи.

13) Да се грижат се за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.

Чл. 8. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

Чл. 9. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи.

1) Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.

2) Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – деца или възрастни.

3) Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.

4) Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към други хора – деца или възрастни.

6) Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител. (Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учим и др.)

Чл. 10. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците подават устни сигнали до класния ръководител, педагогическия съветник и училищното ръководство, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица провеждат проучване по случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника за дейността на ПГТ.

Чл. 11 За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите родители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“, когато тези

нарушения са извършени от възрастен – учител, служител или друг родител. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа взема отношение по случая.

РАЗДЕЛ II. Учители и служители

Чл. 12. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, учителите имат следните морални отговорности **към учениците**:

- 1) Да основават практиката си на съвременните знания за развитието и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.
- 2) Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическо развитие на ученика.
- 3) Да подкрепят правото на всеки ученик за свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
- 4) Да осигуряват на учениците със специални образователни потребности равни възможности за достъп до образование.
- 5) Да не дискриминират учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убеждения на родителите им.
- 6) Да изпълняват задълженията си по Закона за закрила на детето като : - познават симптомите на насилие (физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване) ;
- при съмнения за насилие уведомяват органите за закрила на детето ;
- когато до тях достигне информация за насилие над дете и за ситуации, които представляват заплаха за здравето и сигурността му, са длъжни да информират органите за закрила на детето.

Чл. 13. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите имат следните морални отговорности **към семейството**:

- 1) Да зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, обичаи, език и убеждения.
- 2) Да зачитат ценностите на семейството и правото му да взема решения за своите деца.
- 3) Да общуват със семейство в дух на сътрудничество и взаимно уважение.
- 4) Да осигуряват конфиденциалност на информацията и да зачитат правото на семейството на личен живот, с изключение на случаи, нарушаващи правата на детето.

Чл. 14. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности **към колегите си**:

- 1) Да проявяват уважение и коректност като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.

- 2) Да уважават мнението на колегите си и да се съобразяват с правото им на личен живот.
- 3) Да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си, като е недопустимо възникване на конфликт между тях в присъствието на външни лица.
- 4) Да представят честно, открито и аргументирано проблемите си пред своя пряк ръководител.
- 5) Да дават личен пример на учениците, а ръководителите – на своите подчинени със своето лично поведение и чувство за отговорност.
- 6) Да се отнасят отговорно към повереното им имущество.
- 7) Професионалното и личното поведение на учителите и служителите са несъвместими с корупционни прояви от всякакъв характер.

Чл. 15. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности **към обществото:**

- 1) Да работят за утвърждаване авторитета на училището, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията.
- 2) Да работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставят на тези, които го нарушават.
- 3) Да опазват данните и личната информация за учениците и всички посетители на училището, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Чл. 16. За нарушение на правата си спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс учителите и служителите могат да се обърнат към Етичната комисия на Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Поморие

РАЗДЕЛ III. Родители

Чл. 17. Семейството осигурява условия за положително развитие и възпитание на детето. Родителите трябва да дават пример за разбирателство и добри отношения и да възпитават в дух на отговорност, уважение и толерантност.

Чл. 18. Родителите трябва да насърчават децата си активно да участват в училищния живот и да спазват правилата в училище.

Чл. 19. Родителите приемат, че всички деца са равни и имат еднакви права.

Чл. 20. Родителите като част от училищната общност, се стремят да работят в сътрудничество с учителите и ръководството на училището.

Чл. 21. Родителите нямат право да решават каквито и да е проблеми с чуждо дете в отсъствие на негов родител. Не се допуска саморазправа

Чл. 22. Родителите носят отговорност за поведението на децата си и ги учат сами да поемат отговорност за последствията от поведението им.

Чл. 23. Родителите зачитат професионалната компетентност на учителите, техните права и лично достойнство.

Чл. 24. Родителите не злепоставят учителите и не изказват критика към тях в присъствие на децата си.

Чл. 25. Родителите не предявяват претенции към учителите относно учебната програма и други регламенти в училище, които имат общозадължителен характер за цялата образователна система.

Чл. 26. Родителите имат отговорност към поведението на децата си в Интернет пространството.

Чл. 27. Родителите трябва да насочват децата си как да развиват навици за общуване във виртуалното пространство и да наложат правила за пребиваването в него

Чл. 28. За нарушение на правата си спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс родителите могат да се обърнат към Етичната комисия на Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Поморие

ГЛАВА III. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В УЧИЛИЩЕ И ИЗВЪН НЕГО

РАЗДЕЛ I. Лично поведение

Чл. 29. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения живот учителите, служителите и училищното ръководство следват поведение, което не уронва престижа на училището като:

- 1) Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.
- 2) Стремят се да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.
- 3) Спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.
- 4) Уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват училищните разпоредби.
- 5) Поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, спазвайки добрия тон и колегиални отношения.
- 6) Противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

Чл. 30. Учителите, служителите и училищното ръководство не допускат да бъдат поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или

организации, както и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл. 31. Учителите, служителите и училищното ръководство не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

РАЗДЕЛ II. Професионално поведение

Чл. 32. Учителите и служителите са длъжни да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл. 33. Учителите и служителите са длъжни да бъдат лоялни към работодателя, като не злоупотребяват с неговото доверие и не разпространяват поверителни за него сведения, както и да пазят доброто име на училището.

Чл. 34. Учителите и служителите са длъжни да спазва вътрешните правила, приети в училището и на другите да изпълняват трудовите си задължения.

Чл. 35. Учителите и служителите са длъжни да уважават чуждото мнение и правото на избор и позиция, които не съвпадат с техните.

Чл. 36. Учителите и служителите не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на учебното заведение.

Чл. 37. Учителите и служителите пазят повереното им имущество и не допускат използването му за лични цели.

Чл. 38. Учителите и служителите информират своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното им имущество.

Чл. 39. Учителите и служителите в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигурят ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 40. Учителите, служителите и училищното ръководство трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна. Те използват данните и документите в училище единствено по повод изпълнение на служебните си задължения и при спазване правилата за защита на информацията.

РАЗДЕЛ III. Конфликт на интереси

Чл. 41. Конфликт на интереси възниква, когато учителят или служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

1) Учителите и служителите трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт са длъжни да

информират веднага директора на училището.

- 2) Учителите и служителите не могат да използват служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.
- 3) Учителите и служителите не трябва да допускат възможност друг да ги постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

ГЛАВА IV. ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

РАЗДЕЛ I. Наблюдаване, установяване и докладване на нарушения на етичния кодекс

Чл. 42. Нарушения на нормите на Етичния кодекс се установяват по писмени и устни сигнали от всички членове на училищната общност и всички граждани при взаимоотношенията им с Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Поморие.

Чл. 43. Всеки подаден сигнал за нарушение на нормите на Етичния кодекс от учител или служител в Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Поморие се проверява лично от директора не по-късно от края на следващия работен ден.

- 1) В случай, че директорът отсъства проверката се извършва след неговото завръщане.
- 2) Лицето, заместващо директора е длъжно да го информира за всички подадени сигнали по време на неговото отсъствие.

Чл. 44. Установяването на нарушението, за което е подаден сигнал, задължително включва разговор с лицето, срещу когото е подаден. Когато нарушението е от учител или служител на разговора присъства и председателя на Комисията по етика или друг неин член. При необходимост могат да бъдат проведени и други действия, свързани с обективното изясняване на случая, който е сигнализиран.

- 1) Ако в хода на разговора се установи необходимост, се съставя писмен протокол за подадения сигнал и установеното нарушение, който се подписва от лицето, подало сигнала, служителя срещу когото е сигналът и поне още едно лице, което е присъствало на разговора.
- 2) При констатирани с протокол нарушения на нормите на Етичния кодекс от учител или служител, директорът може да го насочи към Комисията по етика, която дава становище по случая, съобразно своите правомощия.
- 3) Всички наложени дисциплинарни наказания за нарушения на нормите на Етичния кодекс могат да бъдат обжалвани от заинтересованите лица по съответния административен и/или съдебен ред.

РАЗДЕЛ II. Комисия по етика

Чл. 45. Директорът на Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Поморие осъществява наблюдение за спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси, като сезира Комисия по етика.

Чл. 46. Предмет на дейността на Комисията по етика са междуличностните и междугрупови отношения, възникващи в образователния процес на ПГТ, които са в нарушение на Етичния кодекс на училището.

Чл. 47. Съставът на Комисията по етика се гласува на Общо събрание за срок от една година.

Чл. 48. Комисията по етика разглежда сигнали, свързани със спазването на Етичния кодекс.

Чл. 49. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да подаде сигнал до Комисията по етика

ГЛАВА V. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е задължителен за всички нейни членове – ученици, учители, служители и родители.

§ 2. Всички ученици, учители, служители и родители в училището се запознават с настоящия Етичен кодекс лично, срещу подпис в рамките на годишния инструктаж в началото на всяка учебна година.

§ 3. Отклоненията на нормите на настоящия кодекс водят до санкциите предвидени в Закона за предучилищното и училищно възпитание, Кодекса на труда и Правилника за дейността на Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Поморие

§ 4. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.